

Turkiska

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ

1948 yılında kabul edilmiştir

- * Herkes; ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal yada başka inançlarına bakılmaksızın eşit haklara sahiptir. İnsanlar ulusal ve toplumsal kökenleri, zenginlikleri, doğuş farklılıkları yada herhangi bir ayırım gözetilmeksizin eşit hak ve özgürlüklere sahiptirler.
- * Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.
- * Hiç kimseye işkence yapılamaz, kısıyıcı, insanlık dışı, onur kırıcı ceza ve davranışlar uygulanamaz.
- * Evlilik çağına varan her erkek ve kadın, ırk, vatandaşlık yada din bakımından hiçbir sınırlamaya bağlı olmaksızın evlenmek ve aile kurmak hakkına sahiptir. Evlilik bakımından, kadın ve erkek evliliğin sürdürülmesinde, bozulmasında eşit haklara sahiptir.
- * Herkes düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir. Buna göre herkes din yada inanç değiştirmekte özgürdür.
- * Herkes düşüncelerinde ve düşüncelerini dile getirme özgürlüğüne sahiptirler.
- * Herkes çalışma, işini özgürce seçme, adil ve uygun çalışma şartlarının sağlanması ve işsizlikten korunma haklarına sahiptir.
- * Herkes eğitim görme hakkına sahiptir. Eğitimin amacı, insan kişiliğinin tam ve özgürce gelişmesi, insan hak ve özgürlüklerine saygının güçlenmesi olmalıdır.
- * Bütün insanların topluma karşı görevleri vardır.

KADINLARA KARŞI HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞA SON VERME SÖZLEŞMESİ 1979 kabul edilmiştir

- * Kadınlar bütün insan haklarına sahip olmalı ve bu haklarını kullanabilmelidirler.
- * Her iki ebeveyn de çocuklarından sorumludurlar. Cocuğun iyiliği herşeyden önce gelmelidir.
- * Yasalar kadın haklarını ve kadın erkek eşitliğini güvence altına almalıdır.
- * Kadınlara yönelik geçici pozitif ayrımcılık, eğer kadın erkek eşitliğini amaçlıyorsa, kabul edilebilir.
- * Kadınlar genel seçimlerde oy kullanmada, kamusal alanda yüksek makamlara gelmede, uluslar arası kurumlarda yürütülen çalışmalar dahil olmak üzere ülke politikasını oluşturmada erkeklerle aynı imkanlara sahip olmalıdırlar.
- * Kadın ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarını değiştirmek için önlemler alınmalıdır. Kadınlar ve erkekler için kalıplaşmış roller, bir cinsin diğerinden daha aşağı olduğunu temsil eden gelenek, görenek ve önyargılara son verilmelidir.
- * Kadınlar vatandaşlık edinmede, vatandaşlığını değiştirmede yada vatandaşlığını korumada eşit haklara sahip olmalıdır. Kadın evlilik yolu ile kocasının vatandaşlığını almaya zorlanamaz.
- * Çocuklar otomatik olarak babanın vatandaşlığını almamalıdır.
- * Kadınlar eğitim görme, yüksek eğitim bitirme ve iş piyasasında eşit haklara sahiptirler.
- * İşte ve eğitim sisteminde basmakalıp cinsiyet rollerine karşı önlemler alınmalıdır. Ders kitaplarının içeriği kılask cinsiyet rollerini pekiştirici bilgiler içermemeli, tersine kişinin cinsiyeti ne olursa olsun istediği iş ve eğitime sahip olmaya özendirici olmalıdır.
- * Kadınlar özgür olarak meslek seçme, sosyal güvenlik ve eşit ücret alma, iş ve aile güvencesi, bankadan yada başka yerlerden kredi alma hakkına sahiptir.
- * Kadınlar anne yada hamile olmalarından dolayı işten çıkarılamazlar.
- * Toplum kadınların kamusal alana iştirak etmesine, aile ve iş yaşamını birlikte yürütmesini mümkün kılacak sosyal hizmet imkanları geliştirmelidir.
- * Kadınlar, hasta bakımı, sağlık imkanlarından yararlanma ve aynı zamanda çocuk yapmak isteyip istemediklerine karar verme hakkına sahiptir.
- * Kadınlar yasalar ve mahkemeler karşısında eşit haklara sahiptir.
- * Kadınların mülk edinme hakkı kısıtlanamaz.
- * Kadınlar özgürce dolaşma ve istedikleri yerde yaşama hakkına sahiptir.
- * Kadınlar evlenmede, eşini seçmede, evliliğe rıza göstermede, evlilik içinde eşit hak ve sorumluluğa ve boşanmayı istemede eşit haklara sahiptirler.
- * Kadınlar, vesayet, çocukların velayetini alma ve evlatlık edinmede eşit haklara sahiptir.
- * Kadınlar soyadı seçmede eşit haklara sahiptir.

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ

1989 yılında kabul edilmiştir

- * İsveçte 18 yaşından küçük bireyler çocuk kabul edilir.
 - * Çocukla ilgili bütün girişimlerde, çocuğun yüksek yararı tam olarak gözetilecektir. Çocuk yaşam hakkına sahiptir.
 - * Çocuk, doğuştan itibaren bir isim alma hakkına sahiptir. Ayrıca, çocuk vatandaşlık edinme, ana babasını mümkün olduğu ölçüde tanıyıp bilme ve onlar tarafından bakılma hakkına sahiptir.
 - * Çocuk, isteği dışında anne ve babasından koparılamaz.
 - * Çocuğun yararına, zorunlu durumlarda, örneğin kötü bakım, tecavüz yada anne ve babanın ayrı yaşadığı durumlarda çocuğun nerde yaşaması gerektiğine karar vermek gerektiğinde çocuk anne ve babadan alınabilir.
 - * Anne ve babası ayrı yaşayan çocuklar, eğer çocuğun yüksek yararına aykırılığı tespit edilmemişse, her ikisi ile görüşme hakkına sahiptir.
 - * Çocuk izinsiz olarak yurt dışına götürülüp orda alıkonulamaz.
 - * Çocuk kendine ait düşüncelere sahip olma ve kendisini ilgilendiren bütün konularda düşüncelerini özgürce ifade etme hakkına sahiptir. Ancak çocuğun yaşı ve olgunlaşma derecesi dikkate alınmalıdır.
 - * Çocuğun düşünce, vicdan ve dini özgürlüğüne saygı gösterilmelidir.
 - * Çocuğun aile ve özel yaşamına keyfi ve yasa dışı müdahalede bulunulmamalıdır.
 - * Çocuk, her türlü fiziksel ve psikolojik şiddete, süistimal, kötü bakım, dayak ve cinsel tacize karşı, yasalar, yönetsel ve sosyal tedbirler aracılığı ile korunmalıdır.
 - * Anne ve babasından geçici yada sürekli ayrılmış olan çocukların toplum tarafından korunma ve yardım görme hakkı vardır. Bu yardım verilirken çocuğun etnik, dil, dini ve kültürel özellikleri dikkate alınmalıdır.
 - * Fiziksel yada psikolojik özürlü çocukların, saygınlık içinde eksiksiz ve onurlu bir yaşam sürdürme hakkı vardır.
 - * Çocuk, sağlık hizmetleri, sagaltım ve sosyal güvenlik imkanlarından yararlanma hakkına sahiptir.
 - * Çocuk, sağlığına zararlı olabilecek geleneklere maruz bırakılmamalıdır.
 - * Çocuk eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, çocuğun kişiliğinin, fiziksel ve psikolojik becerilerinin geliştirilmesini hedefliyecektir. Eğitim, çocuğun ana- babasına, kültürel kimliğine, kendi dili ve değerleriyle başkalarının kültürel kimlikleri ve değerlerine saygıyı geliştirecektir.
 - * Çocuk yaşına uygun, dinlenme, boş zamanları değerlendirme, oyun oynama, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılma hakkına sahiptir.
 - * Çocuk, kaçırılmaz, satılamaz yada çocuğa zarar verecek bir şekilde çocuktan yararlanılamaz.
- '' Hiçbir kültür, hiçbir din ve hiçbir değer yargısı kadınlara karşı baskıyı mazur gösteremez.*
- '' Hiçbir kültür, hiçbir din ve hiçbir değer yargısı genç bir kızın kendi yaşamını yaşamasını ve kendi başına karar vermesini engellemeyi mazur gösteremez. ''*

Turkiska

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN

Yazılı üç uluslar arası metninden alıntı yapılmıştır:*

- İnsan hakları evrensel beyannameesi
- Kadınlara karşı hertürlü ayrımcılığa son verme sözleşmesi
- Çocuk hakları sözleşmesi

Orjinal metinden alıntı yapıp hazırlayanlar:

Simone Lindsten, Länsstyrelsen Västra Götalands län

Çeviri:

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

* Metinlerin bütününe bakmak için şu adrese bakınız, www.humanrights.se